

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Revd-1622/2024-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Đura Sesse predsjednika vijeća, Goranke Barać-Ručević članice vijeća i sutkinje izvjestiteljice, mr.sc. Dražena Jakovine člana vijeća, Ljiljane Hrastinski Jurčec članice vijeća i Mirjane Magud članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S. M. iz K., OIB: ..., zastupanog po punomoćniku D. J., odvjetniku u Z. protiv 1. tuženika Š. P. iz K., OIB: ..., i 2. tuženika A. P. (osoba identična osobi imena A. F.), iz O., (sada na adresi Austrija, R. A. D. P.), OIB: ..., zastupanog po punomoćnici mr. sc. G. Š., odvjetnici u Z., radi utvrđenja i prestanka uznemiravanja, odlučujući o prijedlogu tužitelja za dopuštenje revizije protiv presude i rješenja Županijskog suda u Varaždinu broj Gž-546/2023-2 od 7. prosinca 2023., kojom je potvrđena presuda, a djelomično preinačena odluka o troškovima Općinskog suda u Zadru, Stalna služba u Benkovcu, broj P-2810/2019-43 od 15. ožujka 2023., na sjednici održanoj 10. travnja 2024.,

r i j e š i o j e :

I. Odbija se prijedlog tužitelja za dopuštenje revizije u dijelu koji se odnosi na postavljena pravna pitanja.

II. Odbacuje se prijedlog tužitelja za dopuštenje revizije u dijelu koji se odnosi na povredu temeljnih prava zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske.

Obrazloženje

1. Tužitelj je podnio prijedlog za dopuštenje revizije protiv presude i rješenja Županijskog suda u Varaždinu broj Gž-546/2023-2 od 7. prosinca 2023., kojom je potvrđena presuda, a djelomično preinačena odluka o trošku Općinskog suda u Zadru, Stalna služba u Benkovcu, broj P-2810/2019-43 od 15. ožujka 2023., postavljajući pet pitanja koja drži važnima za rješenje spora, ali i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni te za razvoj prava u sudskoj praksi, a koja glase:

„1. Da li sud savjesno i brižljivo cijeni dokaze u skladu sa čl. 8. ZPP-a, ako svoju presudu temelji isključivo na rezultatima iz drugog parničnog postupka, uz obrazloženje da je vezan pravomoćnošću presude iz tog drugog postupka i da ne može drugačije suditi i da li to sadržajno znači da je sud sudio, kao da se radi o već presuđenoj stvari i da li je sud dužan cijiniti i dokaze koji su provedeni u ovom postupku i dovesti ih u vezu s rezultatima iz pravomoćne presude na koju se sud poziva ?

2. Jesu li sudovi potpuno slobodni u ocijeni provedenih dokaza, te stanja sudskog spisa i u tome kada je predmet spora dovoljno raspravljen da se o njemu može donijeti pravilna odluka uz to i slobodni u odabiru razloga obrazloženja svoje odluke i može li sud otkloniti svoju obvezu da logičnim razlozima obrazloži svoje određeno činjenično shvaćanje?

3. Da li je samom činjenicom što je pravomoćnom presudom iz drugog parničnog postupka prihvaćen tužbeni zahtjev na utvrđenje stjecanja valjane prave osnove po osnovi zaključenog ugovora o kupoprodaji ujedno i pravomoćno utvrđeno da je taj kupoprodajni ugovor i sklopljen?

4. Čini li sud bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ako presuda nema razloge o odlučnim činjenicama tako da se ne vidi koju je činjenicu sud utvrđivao i koje je dokaze cijeni, odnosno koju činjenicu je sud našao utvrđenom i po kojim dokazima je stvorio određeni zaključak , te je li ocijenio i kako je ocijenio pojedine dokaze provedene u postupku, i je li drugostupanjski sud bitno povrijedio odredbu čl. 375. st. 1. ZPP-a ako dobije žalbu i potvrdi presudu prvog stupnja po čl. 368. st. 1. ZPP-a, a u obrazloženju nije cijenio zbog čega nisu postojali žalbeni razlozi pobijanja presude kao ni razlozi na koje sud pazi po službenoj dužnosti?

5. Na temelju čl. 385.a. st. 2 ZPP-a, a u skladu sa prethodno navedenim pitanjima tužitelj podnosi i prijedlog za dopuštenje revizije, jer je sud drugog stupnja osobito teškom povredom odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a povrijedio temeljno ljudsko pravo zajamčeno čl. 29. st. 1. i čl. 14. Ustava RH, i čl. 6. st. 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (pravo na pravično suđenje-pravo na obrazloženu sudsku odluku)?“

2. Kao razloge zbog kojih pitanja smatra važnima za odluku o sporu, osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu, predlagatelj se poziva na odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev x-755/2015 od 13. listopada 2015., Revr-33/2016 od 5. ožujka 2019., Rev-3042/2016 od 19. svibnja 2021., Rev-2877/2014 od 6. listopada 2015., Rev-2775/2015 od 22. siječnja 2019., Rev-2209/12 od 2. rujna 2014., Revr-741/13 od 14. siječnja 2014., Revt-225/11 od 22. ožujka 2016., Rev-x-1025/2015 od 7. ožujka 2017., Rev-1502/2018 od 11. svibnja 2022., Rev-57/2013 od 6. prosinca 2016., Rev-3024/2014 od 12. rujna 2018.; te Rev-439/99 od 3. prosinca 2000. i Rev-2969/99 od 5. ožujka 2003.

3. Predlagatelj je naveo da su mu zbog osobito teških povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava povrijeđena temeljna prava zajamčena Ustavom, i to – pravo na pravično suđenje (čl. 29. Ustava Republike Hrvatske - "Narodne novine", broj 56/1990, 135/1997, 113/2000, 28/2001, 76/2010, 5/2014 – dalje: Ustav) i pravo na jednakost svih pred zakonom zajamčeno čl. 14. Ustava.

4. U odgovoru na prijedlog za dopuštenje revizije 2. tuženik predlaže isti odbiti.

5.1. Postupajući u skladu s odredbom čl. 385.a i čl. 387. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 - službeni pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, dalje: ZPP) revizijski je sud ocijenio da pravna pitanja koja je tužitelj postavio u prijedlogu za dopuštenje revizije nisu važna za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu.

5.2. Naime, postavljena pitanja polaze od pogrešne pretpostavke da su nižestupanjski sudovi svoje odluke temeljili isključivo na rezultatima iz drugog parničnog postupka, kao da se radi o presuđenoj stvari. Međutim, nižestupanjski sudovi izričito navode da se ovdje ne bi radilo o presuđenoj stvari u smislu čl. 301. st. 3. ZPP, nego iz spomenute odluke Općinskog suda u Zadru, Stalne službe u Benkovcu P-555/17-253 od 31. svibnja 2019., koja je potvrđena odlukom Županijskog suda u Zadru GŽ-1103/2019-2 od 10. rujna 2019., a odnosu na koji je ovaj sud rješenjem Revd 365/2021-4 od 13. listopada 2021. odbacio prijedlog za dopuštenje revizije, utvrđeno je da je slijednik ovdje tuženika Z. G. stekao valjanu pravnu osnovu za stjecanje prava vlasništva na nekretninama koje uključuju i sporni dio koji je predmet ovog postupka, a u kojem postupku je ovdje tužitelj sudjelovao kao 2. tuženik, te se navedena utvrđenja razmatrana kao pravno relevantne činjenice o kojima su navedeni sudovi raspravljali, dovodeći ih u vezu s tvrdnjama tužitelja da sporni ugovori sklopljeni između tuženika ne proizvode pravne učinke jer da obuhvaćaju dijelove čestica koje čine put, kraj činjenice da se ugovori temelje na zapisniku o uređenju međa u kojem nije evidentirano postojanje bilo kakvog puta, te su razlozi za donesene odluke izneseni u obrazloženjima nižestupanjskih sudova. Suprotno postupanje u konačnici moglo bi dovesti do odluke u ovom postupku koja bi ranije odluke lišilo pravnog učinka, na što je posebno upozorio i Europski sud za ljudska prava u predmetu Jelčić Stepinac protiv Republike Hrvatske (broj zahtjeva 16087/18), presuda od 26. rujna 2023. U vezi procesnopravnog pitanja koje se odnose na obrazloženje drugostupanjske odluke valja reći da ono nije važno stoga što odgovor na njega daje odredba čl. 375. st. 1. ZPP, prema kojoj žalbeni sud nije dužan odgovoriti na sve žalbene razloge i navode žalitelja, kako revident pitanjem sugerira, već drugostupanjski sud treba ocijeniti žalbene navode koji su od odlučnog značenja i označiti razloge koje je uzeo u obzir po službenoj dužnosti, a što je u ovom slučaju i učinio drugostupanjski sud.

6. Nadalje, tužitelj je naveo da su mu zbog osobito teških povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalno prava povrijeđena temeljna prava zajamčena Ustavom, sadržana i u Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih

prava i temeljnih sloboda – pravo na pravično suđenje (čl. 29. Ustava) i pravo na jednakost svih pred zakonom (čl. 14. Ustava). Međutim, ovaj sud u tvrdnjama o arbitrarnosti pobijane drugostupanjske odluke ne nalazi da bi se o povredi takve naravi i intenziteta radilo da bi za posljedicu imalo povredu temeljnih prava. Naime, arbitrarnim se može ocijeniti pojedinačni akt pri čijem je donošenju njegov donositelj bez razboritih ili bez ikakvih razloga odstupio od ustaljene prakse, nije uzeo u obzir očigledno mjerodavan propis ili je mjerodavni propis pogrešno protumačio i primijenio, na način i u mjeri koja konkretni pojedinačni akt čini pravno neprihvatljivim. Iz osporenih presuda razvidno je da je prvostupanjski sud proveo postupak i izveo dokaze na način utvrđen mjerodavnim postupovnim zakonskim odredbama. Također je razvidno da je tužitelj bio u mogućnosti pratiti postupak i sudjelovati u njemu uz odgovarajuću stručnu pomoć (punomoćnika – odvjetnika) te poduzimati sve zakonom dopuštene postupovne radnje i ulagati pravne lijekove, dok je osporena odluka donesena u skladu s mjerodavnim pravom Republike Hrvatske, a pravno stajalište i primjenu zakona drugostupanjski sud obrazložio je na valjan i prihvatljiv način.

Dakle, tužitelj nije učinio vjerojatnim da bi mu osobito teškom povredom odredaba parničnog postupka odnosno pogrešnom primjenom materijalnog prava bila povrijeđena gore navedena temeljna Ustavom zajamčena prava.

7. Slijedom navedenog, a u pogledu prijedloga za dopuštenje revizije u dijelu u kojem je on koncipiran u smislu čl. 385.a st. 1. ZPP – zbog pravnih pitanja koje tužitelj smatra važnim za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni i za razvoj prava – valjalo je, na temelju odredbe čl. 389.b st. 1. i. 2. ZPP, odlučiti kao pod stavkom I. izreke, dok je u pogledu prijedloga za dopuštenje revizije u dijelu u kojem je on koncipiran u smislu čl. 385.a st. 2. ZPP – u pogledu pozivanja na povredu temeljnih prava zajamčenih Ustavom – valjalo na temelju čl. 389.a st. 4. ZPP odlučiti kao pod stavkom II. izreke ovog rješenja.

Zagreb, 10. travnja 2024.

Predsjednik vijeća:
Đuro Sessa, v.r.